08/03/2021

Σαν σήμερα έφυγε απ’ τη ζωή ένας δίκαιος των Εθνών

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Σαν σήμερα, 8 Μαρτίου 1983, τελείωσε ο προσωπικός χρόνος πάνω στη γη του αείμνηστου Προέδρου και Οραματιστή της Εστίας Ν. Σμύρνης Πάνου Χαλδέζου (1937-1983).

Ενός ικανού αρχηγού, πολύ έξυπνου άνδρα, ενός χρήσιμου πολίτη, ενός ανθρώπου της προσφοράς, γνήσιου Έλληνα που ένιωθε στα σπλάχνα του την Ελλάδα και την αγάπη για την πατρίδα. Ο Πάνος Χαλδέζος ήταν χαρισματικός με αμέτρητες ικανότητες που τις χρησιμοποιούσε όλες για το κοινό καλό.

Ο Πάνος Χαλδέζος στην εκδήλωση για τον Γεώργιο Ιωακείμογλου στις 17 Μαρτίου 1965 είπε: «Η Εστία Ν. Σμύρνης είναι ο χώρος που ακτινοβολεί υπό τη λάμψη της Αλησμόνητης Μικρασιατικής Πατρίδας».

Γεννημένος το 1898 στο Πλωμάρι της Λέσβου ορφανός από πατέρα προσπάθησε από πολύ μικρός να προσφέρει στους συνανθρώπους και στον τόπο του.

Το 1918, στρατευμένος πια, συμμετέχει σε όλες τις μάχες του Ελληνικού Στρατού. Στη μάχη με τους Τούρκους στο Τουλού Μπουνάρ τραυματίζεται δυο φορές.

Από το 1927 εργάζεται στο Δήμο Αθηναίων.

Το 1930 ιδρύεται στη Νέα Σμύρνη η Λέσχη της Νέας Σμύρνης.

Το 1936 ο Πάνος Χαλδέζος αποσπάται στο Υπουργείο Διοικήσεως Πρωτευούσης για να υπηρετήσει τα επόμενα χρόνια ως Διευθυντής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το 1937 αναλαμβάνει την Προεδρία της Λέσχης Ν. Σμύρνης, η οποία είχε ιδρυθεί από το 1930, προκειμένου να συμπαρασταθεί στις ποικίλες κοινωνικές ανάγκες των 400 πρώτων προσφύγων, κατοίκων της Νέας Σμύρνης (η οποία ανακηρύχθηκε κοινότητα το 1933).

Επί Χαλδέζου «Η Λέσχη Ν. Σμύρνης παίρνει το 1938 το όνομα «ΕΣΤΙΑ Νέας Σμύρνης».
Επί των ημερών του, ανεγέρθηκε το Μέγαρο της ΕΣΤΙΑΣ Ν. Σμύρνης, το οποίο αποτελεί το Ναό του Πνεύματος και της μνήμης των Πέρα του Αιγαίου Ελληνικών Πατρίδων κι ένα αξιολογότατο πολιτιστικό κέντρο σήμερα.

Ο Πάνος Χαλδέζος είχε την ιδέα, το όραμα και το όνειρο που είδε να πραγματοποιείται μέσα από μαγική συγκυρία θα λέγαμε, όπου ο ίδιος, είχε την ικανότητα να δημιουργήσει μαζί με τους εκάστοτε αξιόλογους συνεργάτες και συμβούλους του.

«Οραματισμός είναι η τέχνη να βλέπεις το αόρατο» λέει ο Ιρλανδός συγγραφέας Τζόναθαν Σουίφτ και ο Πάνος Χαλδέζος ήταν πράγματι ένας τεχνίτης του αόρατου οράματος. Ο Πάνος Χαλδέζος έλαβε από το κράτος του Ισραήλ τον τίτλο «Άξιος – Δίκαιος των Εθνών»* διότι με κίνδυνο της ζωής του και σε συνεργασία με τον Αρχιεπίσκοπο Δαμασκηνό και τον Αστυνομικό Διευθυντή Άγγελο Έβερτ, εξέδωσε κατά την Γερμανική κατοχή, ως Γενικός Διευθυντής του Δήμου Αθηναίων, 543 πλαστά πιστοποιητικά σε ισραηλινούς πολίτες που κατοικούσαν στη χώρα μας, προκειμένου να αποφύγουν τη μεταφορά τους στο Νταχάου και στο Άουσβιτς.

Στο Ισραήλ στο κήπο των Δικαίων υπάρχει ένα δέντρο που αναγραφεί το όνομά του.

Ο Πάνος Χαλδέζος είναι κληρονομιά και παρακαταθήκη για την ΕΣΤΙΑ Νέας Σμύρνης και ρίχνοντας σήμερα λίγο φως σ’ αυτό το κομμάτι απ’ το παρελθόν ας ελπίσουμε κι ας ευχηθούμε ολόψυχα να φωτίσουμε κι ένα κομμάτι απ’ το ίδιο μας το μέλλον!

• «Οι Δίκαιοι των Εθνών» είναι ο τιμητικός τίτλος που απονέμεται από το Γιαντ Βασσέμ, που εδρεύει στα Ιεροσόλυμα, το ‘Ίδρυμα για τη μνήμη των Μαρτύρων και

των Ηρώων του Ολοκαυτώματος, εκ μέρους του Κράτους του Ισραήλ, σε μη Εβραίους, που στη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, με κίνδυνο της ζωής τους, έσωσαν τις ζωές χιλιάδων Εβραίων.

(Από το Αρχείο της Βιβλιοθήκης της ΕΣΤΙΑΣ Ν. Σμύρνης)

ΥΓ: Το Πλωμάρι, η γενέτειρα του Πάνου Χαλδέζου , καθώς και ο Μιχαλέλειος Οίκος Ευγηρίας Πλωμαρίου δεν ξεχνούν τον οραματιστή, Πάνο Χαλδέζο, αυτή τη μεγάλη προσωπικότητα που μόνο πρόσφερε. Πρωτοστάτησε στην ανέγερση Παιδικού Σταθμού και Γηροκομείο στο Πλωμάρι. Ασχολήθηκε με την οργάνωση ελαιουργικού συνεταιρισμού, εξασφάλισε ευνοϊκό δάνειο με το οποίο κατασκευάζεται το Λιμάνι του Πλωμαρίου. Στο Πλωμάρι ανακηρύχθηκε Μέγας Ευεργέτης του Ιερού Ναού του Αγίου Ιωάννη. Το 1979 τιμήθηκε (εν ζωή) με το στήσιμο του χάλκινου ανδριάντα του στο προαύλιο του ναού.
Αιωνία η μνήμη του!